

prikazi knjiga

Marija Kaštelan-Macan

Kemijska analiza u sustavu kvalitete

Nakladnik: Školska knjiga, Zagreb, 2003.

Tisk: Grafički zavod Hrvatske; Format stranice A4, tvrdi uvez, 337 stranica, cijena 370,00 kn. Za članove HKD i HDKI – popust je 20 %.

U nakladi Školske knjige tiskan je potkraj 2003. sveučilišni udžbenik Marije Kaštelan-Macan Kemijska analiza u sustavu kvalitete. Autorica je redoviti profesor analitičke kemije Fakulteta kemijskog inženjerstva i tehnologije. Objavila je više od sedamdeset znanstvenih radova, većim dijelom u prestižnim međunarodnim časopisima, i više recenziranih udžbenika iz analitičke kemije. Unatrag desetak godina bavi se sustavom kvalitete, posebice u analitičkom laboratoriju. U ovoj je knjizi sažela svoje dugogodišnje iskustvo i primjenila moderan pristup kemijskoj analizi.

Udžbenik obuhvaća 337 stranica skraćenog A4 formata, moderno je opremljen i profesionalno uređen. Njegovo izdavanje novčano je poduprlo Ministarstvo znanosti i tehnologije Republike Hrvatske. Urednica knjige je Dubravka Bešenić, grafičko-lkovna urednica Maja Maslovar, knjigu je duhovito ilustrirao Dar-ko Macan, a crtežima opremio i prelomio Dubravko Dumančić.

Udžbenik su recenzirali prof. dr. sc. Ljerka Bokić, akademik Žarko Dadić, mr. sc. Antun Dürrigl i dr. sc. Srećko Turina.

Knjiga – koju je autorica u Uvodu posvetila sjećanju na svoje učitelje – sadržava poglavljia: Sustavski pristup kemijskoj analizi, Pogreške analitičkog sustava, Statistička obradba i procjena, Sustav kvalitete, Vođenje projekata, Uzorak i uzorkovanje, Priprava uzoraka, Separacija i izolacija analita, Kalibracijski postupci, Izvedbene značajke kemijskoga mjernog procesa, Metode određivanja i Norme i normizacija te dva dodatka u kojima je opisana sigurnost laboratorijskoga rada i dan tumač pojmove i kratica.

Knjiga Kemijska analiza u sustavu kvalitete štivo je od posebne važnosti jer je to prvijenac u hrvatskoj stručnoj i znanstveno-nastavnoj literaturi i jer je pisano primjereno zahtjevima modernog udžbenika. Već na početku autorica poznatu, a često zanemare-

nu činjenicu o multidisciplinarnom karakteru kemijske analize na lako sljediv i razumljiv način povezuje s još uvijek nedovoljno poznatom i složenom gradom sustavskog razmišljanja i informacijske teorije, pa se u čitatelja i nesvesno razvija znatiželja i napet, pozitivan odnos prema tom, u sličnim radovima, često zamršeno i suhoparno prikazanom štivu. Takva se napetost proteže i stupnjevito pojačava kroz poglavљa koja slijede (teme su sažete, precizno opisane i – što je za proces pamćenja posebno važno – popraćene primjerima "iz života"). U pravom trenutku, kad se u čitatelja javlja bojazan kako bi i ova knjiga mogla postati, kao i mnoge sličnog naziva, šturo nabranje teorijskih temelja – autora pred čitateljem otvara poglavje o kvaliteti i osiguravanju kvalitete u analitičkom laboratoriju. Značajna i važna tema koja je do nedavno bila uvelike zapostavljana i zanemarivana, tema o kojoj su posebice studenti do sada premalo i rijetko podučavano. Ta se tema kao "lajtmotiv" provlači do konca knjige nena-metljivo, ali uvjерljivo, pa se i čitatelju ne nameće kao imperativna nužnost, već ju i on usvaja kao po sebi razumljivu potrebu, sastavnicu svagdanjeg života i rada. Poglavlja su komponirana na gotovo beletrištički način, lako se čitaju, te čitatelj i neprimetno usvaja složene i stroge principe osiguravnja kvalitete u analitičkom laboratoriju. I još nešto odlikuje ovu knjigu i razlikuje ju od mnogih slične teme: ona je prema tim istim, opisanim, modernim zahtjevima kvalitete dokumentirani dokaz o ispravnom poimanju i utkanosti kvalitete u edukacijski rad i znanstveno stvaranje velikana kemijske znanosti u Hrvata, dakle dokaz o našoj dugogodišnjoj tradiciji kućnog odgoja u kemiji. Ona je ujedno i lijep primjer i dokaz kontinuiteta i tradicije, a to je temelj i zalog za budućnost.

Vjerujem da će ova knjiga biti od velike koristi ne samo studentima nego i diplomiranim inženjerima kao priručnik i pomoć u svakodnevnom radu.

Antun Dürrigl

Ivan Esih

Osnove površinske zaštite

Izdavač: Fakultet strojarstva i brodogradnje Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, 2003.

Knjiga ima 222 stranice, a sadrži predgovor, 6 poglavja, popise slika, tablica, oznaka i korištene literature te kazalo.

ISBN 953-6313-56-1.

Cijena knjige je 65 kuna.

Autor je 40 godina bio nastavnik Fakulteta strojarstva i brodogradnje u Zagrebu, gdje je vodio kolegije s područja površinske zaštite konstrukcijskih materijala. U tom razdoblju djelovao je i kao nastavnik na poslijediplomskom studiju iz korozije i zaštite materijala zagrebačkog Fakulteta kemijskog inženjerstva i tehnologije. Na temelju tog nastavničkog iskustva i opsežnog stručnog i znanstvenog rada na istom području nastala je ova knjiga, koja će biti korisna ne samo studentima strojarstva i brodogradnje nego i stručnjacima različitih profila koji se u praksi susreću s problemima korozije i drugih vrsta oštećivanja materijala.

U prvom poglavju, pod naslovom *Oštećivanje i zaštita konstrukcijskih materijala* definirana je korozija kao i drugi procesi i poj-